

REGERINGSKANSLIET

Kommenterad dagordning

2014-12-02

Miljödepartementet

Internationella sekretariatet

EU-nämnden

Miljö- och jordbruksutskottet

Rådets möte (miljö) den 17 december 2014

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Icke lagstiftande verksamhet

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

3. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

4. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp från sjötransporter och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (första behandlingen) (*)

- *Politisk överenskommelse*

Avsikten med behandlingen i rådet

Ordförandeskapet har för avsikt att miljørådet ska bekräfta den politiska överenskommelse som nåddes 18 november mellan rådet och Europaparlamentet.

Bakgrund

Kommissionen presenterade sitt förslag den 28 juni 2013. Bakgrunden till förslaget är att sjöfartens utsläpp av koldioxid ökar. Förslaget om krav på mätning, rapportering och verifiering av utsläppen ska ses som ett första steg i arbetet med att minska utsläppen från internationell sjöfart. Det långsiktiga målet är att bygga upp ett regelverk som kan bli en förebild för en internationell reglering av sjöfartens utsläpp av växthusgaser.

Den 18 november nåddes en överenskommelse mellan rådet och Europaparlamentet. Den 26 november godkände Coreper den slutliga överenskommelsen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom överenskommelsen.

För ytterligare information se råds-PM.

5. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall för att minska användningen av tunna plastbärkassar (första behandlingen) (*)

- *Politisk överenskommelse*

Avsikten med behandling i rådet

Rådet och Europaparlament har nått en överenskommelse i första läsning om förslaget att minska förbrukningen av tunna plastbärkassar. Coreper har bjudit in miljørådet att bekräfta denna politiska överenskommelse som Coreper beslutade om den 21 november 2014.

Bakgrund

Kommissionen lade i november 2013 fram ett förslag till ändring i förpacknings-direktivet (94/62/EG) om att medlemsstaterna inom två år skulle vidta åtgärder för att uppnå en minskad förbrukning av tunna plastbärkassar. Syftet var att minska nedskräpningen i haven och även att öka resurseffektiviteten. Åtgärderna kunde enligt förslaget bestå av

nationella minskningsmål, ekonomiska styrmedel eller restriktioner i fråga om att släppa ut tunna plastbärkassar på marknaden.

Europaparlamentet och rådet nådde den 21 november 2014 en överenskommelse i första läsning av förslaget. Överenskommelsen innebär att alla medlemsstater måste säkerställa antingen att tunna plastbärkassar¹ inte tillhandahålls gratis vid försäljning av varor till konsumenter, om inte andra lika effektiva styrmedel har införts, eller vidta åtgärder som säkerställer att specificerade mål om högsta tillåtna genomsnittliga förbrukning av tunna plastbärkassar uppnås år 2019 respektive 2025. Ändringen av direktivet gör det möjligt för medlemsstaterna att såväl behålla som att införa nationella förbud mot tunna plastbärkassar, förutsatt att sådana handelsbegränsande åtgärder är proportionerliga och icke diskriminerande. Direktivet tillåter även att medlemsstaterna vidtar åtgärder mot andra plastbärkassar än sådana tunna plastbärkassar som omfattas av de nya kraven.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom överenskommelsen.

Regeringens bedömning är att denna ändring av förpackningsdirektivet kommer att innebära ett viktigt steg framåt inom EU för att med gemensamma ansträngningar minska förbrukningen av plastbärkassar och därmed nedskräpningen av plast i haven.

För ytterligare information se råds-PM.

6. (ev.) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar (första behandlingen)

- *Allmän riktlinje*

Avsikten med behandling i rådet

Det italienska ordförandeskapet har för avsikt att vid rådsmötet nå en allmän riktlinje kring förslaget till direktiv om att begränsa utsläpp av luftföroreningar från medelstora förbränningsanläggningar i avvaktan på Europaparlamentets yttrande i första läsningen.

Bakgrund

Förslaget ingår i luftvårdspaketet som kommissionen antog i december 2013. Förslaget om medelstora förbränningsanläggningar syftar till att införa utsläppskrav av luftföroreningar för medelstora

¹ Med "tunna" avses en vägg tjocklek mindre än 50 mikrometer. Det betyder i praktiken att de vanliga livsmedelskassarna och påsarna för frukt, grönsaker etc. omfattas men inte alla plastbärkassar i detaljhandeln.

förbränningsanläggningar med en installerad effekt om minst 1 MW men mindre än 50 MW. Idag saknas EU-gemensamma krav för att reglera utsläpp från dessa anläggningar. Utsläppskraven avser svaveldioxid, kväveoxider och stoft och ska införas i tre steg:

- Tre och ett halvt år efter att direktivet beslutats träder utsläppskrav i kraft för nya anläggningar.
- 2025 införs utsläppskrav för befintliga anläggningar med en installerad effekt över 5 MW.
- 2030 införs utsläppskrav för befintliga anläggningar mellan 1 och 5 MW.

Generellt är de föreslagna gränsvärdena för utsläpp från de mindre anläggningarna, mellan 1 och 5 MW, lägre än för anläggningar över 5 MW. Ännu lindrigare krav föreslås för anläggningar med kort drifttid.

Under förhandlingarna i rådets miljöarbetsgrupp har en grupp medlemsländer tydligt bromsat och verkat för att mjuka upp reglerna. Sverige driver tillsammans med en annan grupp länder på för skärpta gränsvärden. Vid rådsmötet avser det italienska ordförandeskapet söka nå en allmän inriktning inför förhandlingar med Europaparlamentet. Europaparlament väntas anta sitt yttrande i första läsning under 2015. För att komma vidare i processen har ordförandeskapet valt att fortsätta förhandlingarna i Coreper, där frågan kommer att behandlas den 10 december. Inför dessa förhandlingar kommer ordförandeskapet att presentera en reviderad text som tar in de olika medlemsländernas mest prioriterade ståndpunkter.

Regeringen har i förhandlingarna verkat för att den övergripande ambitionsnivån i förslaget till direktiv så långt som möjligt ska behållas. Framför allt anser regeringen att de nu föreslagna gränsvärdena för svaveldioxid och kväveoxider är för höga. Regeringen har verkat för en skärpning av gränsvärdena då dessa luftföroreningar har en negativ effekt på såväl hälsa som miljö. I förhandlingarna har regeringen verkat och fått gehör för krav som syftar till att underlätta genomförandet av direktivet i svensk lagstiftning och att kraven på administration och övervakning blir hanterbara för små- och medelstora företag samt för myndigheterna. Regeringen har vidare drivit frågan om en översynsklausul, något som nu är infört i direktivtexten. Dock behöver en översyn av direktivet göras tidigare än nu föreslagna 2028. Därför avser regeringen fortsatt verka för att en översyn ska göras senast år 2022. Regeringen anser vidare att undantaget för så kallade inhemska fasta bränslen (t.ex. brunkol) bör tas bort då det utöver att gynna fortsatt användning av smutsiga och starkt klimatpåverkande bränslen också strider mot ambitionen att stärka EUs inre marknad. Regeringen avser fortsatt verka för att kraven på biobränsleldade anläggningar sätts på en inte alltför strikt nivå som skulle motverka fortsatta satsningar på förnybara bränslen och utbyggnad av t.ex. träpelletseldade närvärmeanläggningar. Slutligen avser

regeringen fortsatt verka för att reglerna för reservanläggningar utan rening som används när belastningen är hög eller baslastanläggningar går sönder inte mjukas upp väsentligt.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen föreslår att Sverige verkar för att förslaget till allmän inriktning antas för att förhandlingarna ska komma vidare. Vidare föreslår regeringen att Sverige ska verka för att den övergripande ambitionsnivån i förslaget till direktivet så långt som möjligt bibehålls.

För ytterligare information se rådsPM.

Icke lagstiftande verksamhet

7. En övergripande och omvälvande agenda för tiden efter 2015

- *Diskussion*

Bakgrund

Inom EU diskuteras utvecklingsagendan post-2015 intensivt. Rådsslutsatser som angav övergripande principer för post-2015 antogs i juni 2013 utifrån Kommissionens meddelande ”*Ett anständigt liv för alla: Att avskaffa fattigdom och ge världen en hållbar framtid*”. Kommissionen presenterade i juni i år sitt nya meddelande ”*Ett anständigt liv för alla: från vision till gemensamma åtgärder*”, där Kommissionen lämnar förslag till EU:s position inför de mellanstatliga förhandlingarna som inleds i januari 2015. Rådsslutsatser har förhandlats fram i en gemensam rådsarbetsgrupp för globala miljöfrågor, FN-frågor samt utvecklingsfrågor. Rådsslutsatserna kommer utgöra EU:s gemensamma politiska prioriteringar i de mellanstatliga förhandlingarna och ger en tydlig politisk signal om hur EU ser på post-2015 arbetet.

Post-2015 agendan, med utgångspunkt från de rådsslutsatser som EU då har antagit, kommer upp som en diskussionspunkt vid rådsmötet den 17 december. Själva antagandet av rådsslutsatserna kommer enligt det italienska ordförandeskapet att ske vid utrikesministrarnas möte den 16 december.

Rådsslutsatserna etablerar principer som EU prioriterar samtidigt som de lämnar utrymme gällande detaljnivån vilket kommer att möjliggöra för EU att uppträda som en konstruktiv förhandlingspart i de mellanstatliga förhandlingarna. Regeringen gör bedömningen att regeringen har fått ett gott genomslag för de svenska prioriteringarna i EU:s rådsslutsatser, och en bra balans mellan de tre dimensionerna av hållbarhet. Det finns nu ett

starkt miljöperspektiv inkluderat, med tydliga kopplingar till klimatförhandlingarna och konventionen för biologisk mångfald. Rådsslutsatserna slår också fast EU:s ambitioner om hållbara konsumtions- och produktionsmönster, hav och vatten, ekosystem, energi och grön ekonomi. Den för Sverige viktiga frågan om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) finns inkluderad, liksom ett integrerat jämställdhetsperspektiv. EU tar starkt ställning för vikten av mänskliga rättigheter och demokrati samt för rättsstatens principer. Det faktum att EU genom dessa slutsatser skickar signalen att EU är en engagerad och ambitiös partner i arbetet med de nya globala hållbarhetsmålen är mycket positivt.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen föreslår att Sverige stöder förslaget till rådsslutsatser.

För ytterligare information se bifogat råds-PM.

8.

a) Rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av Dohaändringen av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och gemensamt fullgörande av åtaganden inom ramen för detta

- *Principöverenskommelse*

b) Rådets beslut om undertecknande på Europeiska unionens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Island, å andra sidan, rörande Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar

- *Antagande*

c) Rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Island, å andra sidan, rörande Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar

- *Principöverenskommelse*

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 6 november 2013 ett förslag som syftar till att EU ska ratificera Doha-ändringen till Kyotoprotokollet som antogs vid COP 18 i Doha 2013. Enligt Dohaändringen åtar sig EU och

dess medlemsstater samt Island att gemensamt minska utsläppen av växthusgaser med 20 % mellan 1990 och 2020.

Förslaget innehåller även ett förslag om hur EU, dess medlemsstater och Island gemensamt ska fullgöra sina utsläppsminskningssåtaganden under den andra åtagandeperioden.

Förslaget bygger helt på befintlig EU- lagstiftning, det s.k. klimat- och energipaketet från 2009 med en gemensam utsläppsnivå för utsläpp från de sektorer som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) och utsläppsnivåer per medlemsstat för utsläpp från de sektorer som inte omfattas av EU ETS. Samtliga medlemsstater utom en har under förhandlingarna accepterat ordförandeskapets förslag.

Frågan har behandlats vid ett antal tillfällen i rådets arbetsgrupp för miljöfrågor.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar och ställer sig bakom förslaget till rådets beslut (8a) om ingående, å EU:s vägnar, av Dohaändringen av Kyotoprotokollet samt förslaget till gemensamt fullgörande av åtagandena av EU, dess medlemsstater och Island inom ramen för detta. Förslaget följer svensk position och öppnar också för svenskt godkännande av Dohaändringen i riksdagen. Regeringen ställer sig också bakom anta samt förslag till rådsbeslut om undertecknande (8b) såväl som godkännande avtalet (8c) mellan EU och Island gällande Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av andra åtagandeperioden.

För ytterligare information se bifogat råds-PM.

9. Övriga frågor

9a) Aktuella lagstiftningsförslag: Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG

- Lägesrapport från ordförandeskapet

Kommissionen presenterade i januari 2014 ett förslag om en marknadsstabilitetsreserv för EU:s system för handel med utsläppsrätter i syfte att stärka systemet. Förslaget innebär att det totala antalet utsläppsrätter på marknaden ska beräknas och publiceras av kommissionen varje år. Baserat på denna beräkning flyttas utsläppsrätter till eller ifrån reserven för att förhindra att stora över- eller underskott av utsläppsrätter uppstår på marknaden. Vid Europeiska rådets möte i oktober 2014 beslutades att en marknadsstabilitetsreserv ska införas. Behandling av detaljerna i förslaget fortsätter i rådet och i Europaparlamentet. Regeringen stödjer kommissionens förslag om en

stabilitetsreserv och anser att den ska införas redan år 2017. Regeringen anser också att de utsläppsrätter som undanhålls marknaden genom s.k. backloading ska föras in direkt i reserven. Bedömningen är att det italienska ordförandeskapet kommer att informera ministrarna om den diskussion som skett efter Europeiska rådet.

b) Den senaste tidens större internationella möten och evenemang

- *Information från ordförandeskapet och kommissionen*

i) Sjätte mötet i den mellanstatliga förhandlingskommittén om kvicksilver (INC 6) (Bangkok den 3–7 november 2014)

Minamatakonventionen slutförhandlades och antogs under 2013. Syftet med förhandlingsmötet (INC6) var att förbereda för konventionens ikraftträdande samt det första partsmötet i konventionen som väntas äga rum under 2017. Konventionen innebär stora framsteg för det globala kemikaliearbetet och är viktig för att Sverige ska kunna nå miljömålet Giftfri miljö. Sverige har varit ett av de mest drivande länderna för att få till stånd en ambitiös global kvicksilverkonvention.

ii) Elfte mötet i partskonferensen för konventionen om skydd av flyttande vilda djur (CMS COP 11) (Quito den 4–9 november 2014)

Partsmötet med konventionen om migrerande vilda arter samlade över 900 delegater och var det största partsmötet för konventionen hittills. Samtliga förslag från EU om listning av arter under konventionens bilagor antogs. Beslut togs även om att lägga till isbjörn och ål till listan. För övrigt låg ett stort fokus på marina arter och frågor under partsmötet.

iii) Det gemensamma tionde mötet i partskonferensen till Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och det tjugosjätte partsmötet för Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet

Montrealprotokollets 26:e (MOP26) partsmöte samt Wienkonventionens 10:e (COP 10) partskonferens ägde rum i Paris den 17-21 november 2014. De två frågor som dominerade förhandlingarna handlade om att lägga till växthusgasen HFC (fluorkolväten) till Montrealprotokollet samt påfyllnaden av den Multilaterala fonden till stöd för utvecklingsländernas (A5-länder) utfasning av ozonnedbrytande ämnen. Vid mötet beslutades om ett extrainsatt globalt möte 2015 för att förhandla HFC-frågan samt att en global workshop ska hållas. HFC regleras under UNFCCC, ett globalt beslut under 2015 att lägga till växthusgasen HFC under Montrealprotokollet skulle vara en viktig signal i klimatsammanhang och avlasta klimatförhandlingarna en del av bördan inför klimatförhandlingarna i Paris i slutet av nästa år. Vid mötet fattade parterna även beslut om att fylla på fonden med totalt 507,5 miljoner. USD för kommande tre-årsperiod (2015-2017). Påfyllnaden

blir en ökning från cirka 400 miljoner USD under perioden 2012-2014, vilket motsvarar en ökning på cirka 25 procent.

iv) Åttonde mötet i partskonferensen till Helsingforskonventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor (COP 8) (Genève den 3–5 december 2014)

Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor, kallad Industriolyckskonventionen, är en konvention under FN:s ekonomiska kommission för Europa (UNECE) som syftar till att förebygga och begränsa konsekvenserna av industriolyckor för att skydda människor och miljö. Sverige ratificerade konventionen 1999. Den 3-5 december hölls den åttonde partskonferensen inom ramen för konventionen. Sverige representerades vid konferensen av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

v) Tjugonde sessionen i partskonferensen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar och tionde sessionen i partskonferensen i dess funktion som Kyotoprotokollets partsmöte

Den 20:e partskonferensen för klimatkonventionen (UNFCCC) respektive det tionde partsmötet för Kyotoprotokollet äger rum i Lima, Peru den 1-12 december 2014. Partsmötet är av central betydelse för att göra framsteg mot en ny rättsligt bindande överenskommelse för alla länder som ska gälla från 2020 och hålla den globala uppvärmningen under två grader. Beslut om en ny överenskommelse förväntas fattas vid den 21:e partskonferensen i Paris 2015.

vi) (COP 20–CMP 10) (Lima den 1–12 december 2014)

Den 20:e partskonferensen för klimatkonventionen (UNFCCC) respektive det tionde partsmötet för Kyotoprotokollet äger rum i Lima, Peru den 1-12 december 2014. Partsmötet är av central betydelse för att göra framsteg mot en ny rättsligt bindande överenskommelse för alla länder som ska gälla från 2020 och hålla den globala uppvärmningen under två grader. Beslut om en ny överenskommelse väntas fattas vid den 21:e partskonferensen i Paris 2015.

c) Romstadgan om natur- och kulturkapital

- *Information från ordförandeskapet*

Charter of Rome är ett initiativ från det italienska ordförandeskapet där syftet är att stärka kopplingarna mellan natur- och kulturkapital. Initiativet har diskuterats informellt under hösten 2014 i koordineringsgruppen för biologisk mångfald och natur samt vid det informella mötet för EU:s naturvårdsdirektörer. Initiativet består av fem delar; 1. Förbättra kunskapen om naturkapitalet, 2. Investera i naturkapital, 3. Säkra funktionaliteten hos naturliga och friska

ekosystem, 4. Kopplingen mellan människan och naturen (natur- och kulturkapital) och 5. Skapa synergier mellan grön infrastruktur, urbana och landsbygdsområden. Ordförandeskapet har för avsikt att presentera *Charter of Rome* som ordförandeskapsslutsatser.

d) Viktiga kemipolitiska frågor på vägen mot en icke-giftig miljö

- *Information från den österrikiska, belgiska, danska, tyska, franska, nederländska och svenska delegationen, med stöd av den kroatiska och luxemburgska delegationen samt av Norge*

I oktober skickade en rad medlemsstater brev till kommissionen för att peka på vikten av en höjd ambitionsnivå i EU:s kemikaliekontroll, främst genom ett effektivare och bättre genomförande av kemikalieförordningen REACH och vissa av de viktigare åtaganden som finns i det Sjunde miljöhandlingsprogrammet (7MHP 2014-2020). Danmark har tagit initiativ till att lyfta denna fråga och påminnakommissionen om dessa åtaganden samt peka på vikten av att centrala delar i EU:s kemikalieförordning REACH inte urholkas i tillämpningen. Detta är en direkt uppföljning på det brev som en rad medlemsstater skickade till kommissionen i oktober 2014 i samma ärende.

e) Avlägsnande av mikropartiklar av plast i produkter – ett brådskande behov

- *Information från den belgiska, nederländska, österrikiska och svenska delegationen, med stöd av den luxemburgska delegationen*

Den österrikiska regeringen avser, med stöd av Sverige, Belgien och Nederländerna uppmärksamma EU-kommissionen och medlemsstaterna på att problemen med förorening av mikroplaster i haven består. Mikroplaster och de kemikalier som binder till plasten orsakar allvarliga skador på havslevande djur. Österrike m.fl. vill särskilt att kommissionen ska ta fram ett förslag till förbud mot användning av mikroplaster i kosmetiska produkter och rengöringsmedel. Enligt Österrike m.fl. skulle ett sådant förbud stärka EU:s roll som en föregångare för innovation och grön tillväxt och för att säkerställa enhetliga regler på den inre marknaden.

Nederländerna väckte ett liknande förslag vid miljørådet i juni 2013, vilket Sverige gav sitt stöd till. Österrike m.fl. konstaterar att vissa företag sedan dess har fasat ut mikroplaster ur sina produkter eller överväger en utfasning, medan situationen för många företag är oklar.

f) Utbrott av legionärssjukan i Portugal

- *Information från den portugisiska delegationen*

Ingen information har gått ut på denna punkt ännu.

- g) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram**
- *Information från den lettiska delegationen*

Ingen information har gått ut på denna punkt ännu.